

Funktion UTBF Registrator

Från: Stockholm direkt, Kontaktcenter Stockholm <kontaktcenter@stockholm.se>
Skickat: den 3 februari 2014 16:16
Till: Funktion UTBF Registrator
Ämne: KC-1047963,

Ett ärende har kommit från Stockholm direkt

Ärendetyp: Hänvisning
Kategori: Information
Produkt/Tjänst: Vägledning

STOCKHOLMS STAD
UTBILDNINGSNÄMNDEN

2014-02-03
Dnr.....1.6.1-445/2014

Kontaktuppgifter:

Kontaktperson:
Personnummer:
Relation:
E-post: marianne.lowenhielm@folkhalsomyndigheten.se
Adress:
Postadress:
Telefon:

Uppgiftslämnare:

Från: Helen Algelid
Skickat: den 3 februari 2014 11:34
Till: direktservice.miljoforvaltningen@stockholm.se; umea.kommun@umea.se; uppsala.kommun@uppsala.se; kontaktcenter@helsingborg.se; kommunstyrelsen@skovde.se; ange@ange.se; kommun@kalmar.se; kommun@kalmar.se; registrator@ki.se; camm@sl.se; amm@amm.gu.se; info@astmaoallergiforbundet.se; info@friskola.se; info@stadbranschensverige.se; stockholm@lansstyrelsen.se; vastragotaland@lansstyrelsen.se; vasterbotten@lansstyrelsen.se; arbetsmiljoverket@av.se; registrator@skolverket.se; skolinspektionen@skolinspektionen.se; registraturen@boverket.se; socialstyrelsen@socialstyrelsen.se
Kopia: Marianne Löwenhielm
Ämne: Remiss angående Folkhälsomyndighetens allmänna råd om städning i skolor och förskolor

Folkhälsomyndigheten tog över stora delar av ansvaret från Socialstyrelsen vad gäller tillsynsvägledning om hälsoskydd den 1 januari 2014. I samband med detta upphävdes Socialstyrelsens allmänna råd (1996:33) om städning i skolor, förskolor, fritidshem och fritidsgårdar. Folkhälsomyndigheten avser att revidera dessa tidigare allmänna råd om städning och skickar härmed ett förslag på remiss. Förutom förslaget om allmänt råd bifogas även ett följebrev till remissen samt en konsekvensutredning.

Observera att denna remiss ska skickas till de kommunala nämnderna (eller bolag i förekommande fall) för miljö- och hälsoskydd, utbildning och fastighet.

Med vänlig hälsning

Helen Algelid
Koordinator
010-205 24 17
070-764 53 96
Folkhälsomyndigheten
Hälsa och sexualitet
helen.algelid@folkhalsomyndigheten.se

Folkhälsomyndigheten är en nationell kunskapsmyndighet med ett övergripande ansvar för folkhälsofrågor.

Myndighetens uppdrag är att främja
hälsa, förebygga ohälsa samt skydda mot hälsot. För ytterligare information:
www.folkhalsomyndigheten.se

Vänliga hälsningar

Berit Lundström
Servicehandläggare

Kontaktcenter Stockholm
Serviceförvaltningen
Stockholms stad

Telefon: 08-508 00 508
Direktnummer Stockholm direkt: 08-508 00 508

E-post: kontaktcenter@stockholm.se
Webbplats: <http://www.stockholm.se>

Folkhälsomyndigheten

Se sändlista

Handläggare
Marianne Löwenhielm

Diarienummer
1598/2014-9.1.1

Datum
2014-02-03

Sida
1 (2)

Remiss angående Folkhälsomyndighetens allmänna råd om städning i skolor och förskolor

Folkhälsomyndigheten tog över stora delar av ansvaret från Socialstyrelsen vad gäller tillsynsvägledning om hälsoskydd den 1 januari 2014. I samband med detta upphävdes Socialstyrelsens allmänna råd (1996:33) om städning i skolor, förskolor, fritidshem och fritidsgårdar. Folkhälsomyndigheten avser att revidera dessa tidigare allmänna råd om städning. Denna remiss är Folkhälsomyndighetens bearbetning av ett förslag som Socialstyrelsen remitterade 2007.

Det reviderade allmänna rådet ska kunna användas som stöd vid den operativa tillsynen vid bedömningen av städning på förskolor och skolor i landet. Råden har därför betydelse för folkhälsoarbetet i Sverige när det gäller att förebygga hälsoproblem hos barn och unga, inte minst för de som har astma och allergier. Mer kunskapsförmedlande texter om städning kommer att tas fram i separat vägledning framledes.

Sista dag för svar på remissen är den 14 mars 2014. Märk remissvaret med Folkhälsomyndighetens dnr: 1598/2014-9.1.1. Skicka ert svar till registrator@folkhalsomyndigheten.se

Remissvar kan även skickas till:
Folkhälsomyndigheten
171 82 Solna

Vid frågor kontakta:
Marianne Löwenhielm: tel. 010-205 27 47, e-post
marianne.lowenhielm@folkhalsomyndigheten.se

Med vänlig hälsning

Marianne Löwenhielm

Bilagor

- Förslag till Folkhälsomyndighetens allmänna råd (FoHMFS 20014:XX) om städning i skolor och förskolor
- Konsekvensutredning över förslag till revidering av allmänna råd om städning i förskolor och skolor

Sändlista

Kommunala nämnder (eller bolag i förekommande fall) för miljö- och hälsoskydd, utbildning samt fastighet:

- Stockholm (inklusive Skolfastigheter i Stockholm AB)
- Umeå
- Uppsala
- Helsingborg
- Skövde
- Ånge
- Kalmar

Statliga myndigheter:

- Länsstyrelsen i Stockholms län
- Länsstyrelsen i Västra Götalands län
- Länsstyrelsen i Västerbottens län
- Arbetsmiljöverket
- Skolverket
- Skolinspektionen
- Boverket
- Socialstyrelsen

Övriga instanser:

- Sveriges Kommuner och Landsting
- Arbets- och miljömedicin i Uppsala
- Centrum för arbets- och miljömedicin i Stockholm
- Arbets- och miljömedicin i Göteborg
- Astma- och allergiförbundet
- Friskolornas Riksförbund
- Städbranschen Sverige

Folkhälsomyndigheten

FoHMFS 2014:XX

Folkhälsomyndighetens allmänna råd om städning i skolor och förskolor

I Folkhälsomyndighetens författningssamling (FoHMFS) publiceras myndighetens föreskrifter och allmänna råd.

- Föreskrifter är bindande regler.
- Allmänna råd innehåller rekommendationer om hur en författning kan eller bör tillämpas och utesluter inte andra sätt att uppnå de mål som avses i författningen.

Folkhälsomyndigheten ger årligen ut en förteckning över gällande föreskrifter och allmänna råd.

Folkhälsomyndighetens författningssamling

Ansvarig utgivare: Nils Blom
ISSN XXXX (online)
ISSN XXXX (tryckt)

Folkhälsomyndigheten

Folkhälsomyndighetens allmänna råd om städning i skolor och förskolor;

FoHMFS 2014:XX

Utkom från trycket
den XX 2014

beslutade den XX 2014.

I dessa allmänna råd ges rekommendationer för tillämpningen av 9 kap. 3 §, 2 kap. 4 § och 26 kap. 19 § miljöbalken (1998:808) samt 4–7 §§ förordningen (1998:901) om verksamhetsutövares egenkontroll.

Dessa allmänna råd gäller för anmälningspliktiga verksamheter enligt 38 § tredje punkten i förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Pedagogisk omsorg, där barn till exempel tas omhand i personalens egna hem, omfattas av dessa allmänna råd i tillämpliga delar. Samtliga verksamheter benämns nedan som skolor.

Olägenhet för människors hälsa

För att risk för olägenhet för människors hälsa inte ska uppstå i skolor bör en god hygienisk standard i lokalerna upprätthållas.

Vid bedömningen av om det föreligger risk för olägenhet för människors hälsa bör man väga in om det finns påtagliga brister i städningen, städrutinerna och städmetoderna.

Egenkontroll

Av 26 kap. 19 § miljöbalken framgår att verksamhetsutövaren fortlöpande ska planera och kontrollera verksamheten för att motverka eller förebygga att olägenheter för människors hälsa uppstår. Egenkontrollen bör bl.a. inkludera rutiner för

- upprätthållandet av en god hygien i lokalerna,
- kontroll av städningen,
- hur verksamhetsutövaren agerar vid misstanke om olägenhet för människors hälsa.

Planering av verksamheten

Vid planeringen av en skolverksamhet bör frågor som rör städning och hygien i lokalerna beaktas. Det innebär bl.a. att lokaler och inredning bör utformas så att ansamling av damm motverkas och städning underlättas, t.ex. genom att

- utemiljöer och entréer utformas på sådant sätt att smuts inte dras in i lokalerna,
- förvaring av material sker på sådant sätt att städningen inte försvåras,
- textilier såsom textila mattor, stoppade möbler, gardiner och annan textil inredning används så sparsamt som möjligt.

Städrutiner och städschema

Verksamhetsutövare för anmälningspliktiga verksamheter ska enligt förordningen om verksamhetsutövares egenkontroll ha en fastställd och dokumenterad fördelning av det organisatoriska ansvaret för de frågor som omfattas av miljöbalken samt dokumenterade rutiner för fortlöpande kontroll av verksamheten. Detta innebär till exempel att egenkontrollen bör innehålla dokumenterade städrutiner och städschema. Dessa bör finnas tillgängliga för tillsynsmyndigheten.

Av städschemat bör det framgå

- vem eller vilka som har ansvar för städningen,
- vilken omfattning städningen ska ha,
- med vilket tidsintervall städningen ska genomföras.

Städningens omfattning

Generellt bör städningens omfattning dimensioneras utifrån verksamheten och belastningen i lokalerna. Städningen bör utökas om lokalerna används kvällstid eller helger. Städningen bör intensifieras vid utbrott av smittsamma sjukdomar.

Lokaler som används stadigvarande bör städas dagligen. Städningen bör omfatta

- rengöring av lättåtkomliga ytor, som t.ex. golv, bord, bänkar, stolar, stoppade möbler och mattor, samt
- ytor som man ofta tar i med händerna, som t.ex. handtag och lysknappar.

Hygienutrymmen, som t.ex. toaletter, skötrum och duschrum, bör städas minst en gång per dag.

Ytor där risken för smittspridning är extra stor bör rengöras efter varje användning, t.ex. bör skötbord rengöras efter varje blöjbyte. Desinfektionsmedel bör finnas tillgängligt för ytrengöring.

Storstädning bör ske återkommande under året och omfatta golv, inredning, högt belägna ytor, hyllor, belysningsarmaturer, ventilationsdon, textilier, golvbrunnar m.m. Leksaker, inklusive utklädningskläder, bör tvättas eller rengöras vid behov, lämpligen minst två gånger varje halvår.

Städmetoder

Städmetoderna bör vara effektiva när det gäller att minska förekomsten av damm och mikroorganismer. Val av städmetod bör även anpassas till olika materials och ytskiktets egenskaper och tålighet.

Det bör eftersträvas att så lite damm som möjligt virvlas upp i samband med städning. Vid dammsugning bör dammsugare med effektiva filter eller centraldammsugare användas så att återföring av fina partiklar till rummet motverkas.

Kemiska produkter för städning

Vid val av kemiska produkter för städning bör produkter som kan ge upphov till besvär på grund av emissioner av kemiska ämnen och starka lukter undvikas.

Folkhälsomyndigheten

JOHAN CARLSON

Marianne Löwenhielm
(Avdelningen för kunskapsstöd)

Folkhälsomyndigheten

Solna Nobels väg 18, SE-171 82 Solna Östersund Forskarens väg 3, SE-831 40 Östersund.
www.folkhalsomyndigheten.se

Folkhälsomyndigheten

Handläggare
Marianne Löwenhielm

Diarienummer
1598/2014-9.1.1

Datum
2014-02-03

Sida
1 (2)

Konsekvensutredning över förslag till revidering av allmänna råd om städning i förskolor och skolor

Bakgrund

Folkhälsomyndigheten tog den 1 januari 2014 över stora delar av ansvaret från Socialstyrelsen vad gäller tillsynsvägledning enligt miljötillsynsförordningen (2011:13) för hälsoskydd. I samband med detta upphävdes Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 1996:33) om städning i skolor, förskolor, fritidshem och fritidsgårdar. Folkhälsomyndigheten avser att revidera dessa tidigare allmänna råd om städning.

Problembeskrivning och syfte

I skolor är antalet personer per kvm högre än i de flesta andra inomhusmiljöer och det innebär speciella behov när det gäller städning. I samband med att Socialstyrelsen tog fram rapporten ”Allergi i skola och förskola” 2013 gick myndigheten igenom den vetenskapliga litteraturen på området. Forskningsstudier har påvisat samband mellan hälsoproblem såsom luftvägsbesvär, inklusive astma hos barn och personal, och förekomsten av damm i skolan, liksom att i skolor med låg förekomst av svårstädad inredning såsom textilier, och mer frekvent städning, så är förekomsten av sådana besvär lägre. Olika intressenter, inklusive andra myndigheter med uppdrag på området, har också framhållit att städningen i skolor är ett eftersatt område och att förhållandena tycks ha blivit sämre under de senaste åren.

Det reviderade allmänna rådet ska kunna användas som stöd vid den operativa tillsynen vid bedömningen av städning på förskolor och skolor i landet. Råden har därför betydelse för folkhälsoarbetet i Sverige när det gäller att förebygga hälsoproblem hos barn och unga, inte minst för de som har astma och allergier.

Alternativa lösningar och dess effekter

Om Folkhälsomyndigheten avstår från att revidera de allmänna råden om städning i skolor och förskolor skulle de operativa tillsynsmyndigheterna, dvs. de kommunala miljönämnderna (eller liknande), inte längre ha en skriftlig rekommendation att utgå ifrån i tillsynen vad gäller städning i skolor och förskolor. Möjligheten att utgå från skriftliga rekommendationer skapar en större tydlighet och underlättar därmed i den operativa tillsynen av städning i skolor och förskolor för såväl tillsynsmyndigheten som för verksamhetsutövare med ansvar för egenkontroll. Skriftliga rekommendationer ger också bättre förutsättningar för en likformig bedömning av städning av landets förskolor och skolor.

De som berörs av regleringen

De som berörs av att de allmänna råden är huvudsakligen de operativa tillsynsmyndigheterna, dvs. miljönämnderna (eller liknande) samt verksamhetsutövare för skolor och förskolor.

Kostnadsmässiga och andra konsekvenser av regleringen

I Socialstyrelsens tidigare allmänna råd anges att textilier som fast inredningsmaterial bör undvikas. I Folkhälsomyndighetens allmänna råd anges att textilier bör användas så sparsamt som möjligt. Den nya formuleringen ska ses i sammanhanget att verksamhetsutövarens ansvar för att städningen är god även innefattar sådana material.

Vissa förtydliganden av vad som bör ingå i den dagliga städningen har skett jämfört med rekommendationerna i Socialstyrelsens tidigare allmänna råd. Formuleringen i Socialstyrelsens allmänna råd var: "Lokaler där barn och ungdomar stadigvarande vistas bör i regel städas dagligen. I t.ex. klassrum och andra utrymmen där barn och personal vistas stadigvarande bör den vardagliga städningen omfatta rengöring av golv och lättåtkomliga ytor som bord, bänkar, stolar etc.". Formuleringen i Folkhälsomyndighetens revidering av de allmänna råden är: "Lokaler som används stadigvarande bör städas dagligen. Städningen bör omfatta

- rengöring av lättåtkomliga ytor, som t.ex. golv, bord, bänkar, stolar, stoppade möbler och mattor, samt
- ytor som man ofta tar i med händerna, som t.ex. handtag och lysknappar."

Förtydligandet gäller alltså städningen av stoppade möbler, lösa mattor samt ytor som man ofta tar i med händerna. Dessa städmoment kan innebära vissa ökade kostnader för städningen i skolor och förskolor. Folkhälsomyndigheten bedömer dock att dessa moment bör ingå i den dagliga städningen eftersom de är viktiga för att minimera exponering för damm samt bryta smittvägar i skolor och förskolor.

Överensstämmelse med de skyldigheter som följer av Sveriges EU-anslutning

Inom området saknas bindande EU-reglering varför det inte finns några EU-rättsliga skyldigheter inom området för det allmänna rådet. Inte heller i övrigt bedöms förslaget få betydelse för de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till EU.

Särskilda hänsyn angående ikraftträdande och informationsinsatser

Någon särskild hänsyn i fråga om ikraftträdande bedöms inte nödvändig.

Kontaktperson vid Folkhälsomyndigheten

Marianne Löwenhielm: tel. 010-205 27 47, e-post marianne.lowenhielm@folkhalsomyndigheten.se

Beslut om det allmänna rådet planeras till senast juni 2014.